N^{ER} 132

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 2 Listopada v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 24 października.

(z Ruskiego Inwalida).

Straszliwe, niespodziewane nieszczęście dotknęło Dom Cesarski i Rossyą. Nayjaśnieysza Cesarzowa Marya Fedorowna, po krótkiey i ciężkiey chorobie, w nocy z 23go na 24ty października życie zakończyła. Niepodobna wynurzyć głębokiey boleści Cesarza Jegomości, Cesarzowey Jeymości Alexandry Fedorowny i Nayjaśnieyszey Familii. Wszyscy wierni poddani uderzeni zostali tym niespodzianym wypadkiem; na wszystkich twarzach widać żałość szczerą, z serca pochodzącą. Nigdy i na żadnym Tronie świat niewidział Monarchini, tak czynney, tak niespracowaney w dziełach dobroczynnych.

Sankt-Petersburg, dnia 20 października.

(z Gazety Senackiey).

z Bożey Łaski,

MY NIKOŁAY PIERWSZY,

Cesarz i Samowładzca Wszech Rossyy,

i t. d. i t. d. i t. d.

Ogłaszamy wszystkim Naszym wiernym poddanym.

Naywyższemu podobało się dotknąć Nas nowym strasznym ciosem. Utraciliśmy Nayukochańszą Rodzicielkę Naszą Nayjaśnieyszą Cesarzową Maryą Fedorowną. Choroba, słaba z początku, nagle się wzmogła, i dnia dwudziestego czwartego tego miesiąca o godzinie wtórey z północy położyła koniec Jey drogiemu życiu, którego wszystkie chwile poświęcone były dopełnianiu obowiązków wysokiey cnoty. W dolegliwościach serca, z pokorą poddając się niezbadaney, doświadczającey Nas Opatrzności, obracamy się do ulubionego Nam narodu. Smutek Nasz jest smutkiem wszystkich Naszych wiernych poddanych i tylko w ich serdecznem uczęstnictwie możemy znaydować osłodzenie. Opłakując niezapomnią Rodzicielkę Naszę, oni pospołu z Nami wzniosą modlitwy do Dobrego i w surowościach Boga, ażeby na łonie Swojém umieścił w pokoju Duszę Jey miłą, która była siedliskiem wszystkich uczuć i cnot tkliwych; a Nam i całemu smutkiem przyciśnionemu Domowi Naszemu, aby udzielił siły i pocieszenia z wysokości. Dan w Stołecznem mieście Naszem Sankt-Petersburgu, dwudziestego czwartego października, roku od Narodzenia Chrystusowego tysiąc ośmset dwudziestego ósmego, a Panowania Naszego trzeciego.

(Podpisano) NIKOŁAY.

Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu dnia 24 października w Sankt-Petersburgu.

Z okoliczności zgonu Nayjaśnieyszey Rodzicielki Naszey Cesarzowey Jeymości Maryi Fedorowny, dla zrobienia potrzebnych rozporządzeń do pogrzebienia ciała Jey Cesarskiey Mości w Soborney Petropawłowskiey Cerkwi, ustanowiliśmy żałobną kommissyą, w którey Rozkazujemy bydź: Wielkim Marszałkiem, Pierwszemu Podczaszemu Hrabi *Mussinowi-Puszkinowi-Brjusowi*, Wielkim Mistrzem ceremonii, Pierwszemu mistrzowi ceremonii Hrabi *Potockiemu;* członkami: mistrzowi ceremonii Xięciu *Gagarynowi* i rzeczywistym radcom stanu *Komarowu* i *Achłopkowu*. Wszystkich potrzebnych do tey Kommissyi różnego rodzaju urzędników i służących, wysyłać mają źwierzchności na jey zapotrzebowanie. Dziełem tey Kommissyi będzie urządzić całą ceremoniją, z przyzwoitą dla Cesarskiey Osoby powagą, i ułożywszy obrzędy, do tego stosowne, przedstawić Nam na utwierdzenie. Na rozchody zaś Kommissyi wydać na pierwszy raz pięćdziesiąt tysięcy rubli z podskarbstwa Państwa.

O chorobie Jey Cesarskiey Mości otrzymaliśmy następny artykuł urzędowy: „Jey Cesarska Mość, błogosławioney i godney wieczney chwały pamięci Nayjaśnieysza Cesarzowa Marya Fedorowna, dnia 12 października o godzinie w pół do piątey zrana zaczęła czuć gorączkowe symptomata, kolki i nudzenie. 13, 14, 15 i 16 października symptomata gorączki trwały; niekiedy były one mocnieysze, niekiedy słabsze; potém jednakże użycie należytych środków lekarskich i naturalne przesilenie choroby przerwały je: choroba zmnieyszyła się; powrócił sen i apetyt, tak, że Jey Cesarska Mość mogła niekiedy wstawać z łóżka, i w ogólności do dnia 21 października była w takim stanie. Z tego powodu nie zdało się Jey Cesarskiey Mości, aby o Jey chorobie ogłaszane były, wedle zwyczayney formy, uwiadomienia publiczności. Lecz dnia 22 października, lekarz jednym razem postrzegł w Jey Cesarskiey Mości, przy wielkiém drzeniu, nieco trudności w mowie, przytępienie pamięci, słuchu i w ogólności osłabienie całegosystematu organicznego; co skłoniło go do niezwłócznego wezwania, dla porady, PP. Leyb-Medyka Kreytona, i służącego przy zakładach Jey Cesarskiey Mości Konsultanta Doktora Bluma. Ci, ze spólnego wniosku, lękając się przypływu krwi do głowy i początku paraliża, postanowili upuścić krwi z ręki; ale tak to, jak wszelkie inne przy tém użyte, środki zapobiegające, sprawiły tylko momentalną ulgę, a nie mogły oddalić paraliża, które go uderzenie przecięło drogie dni Jey Cesarskiey Mości, d. 24 bieżącego października, o godzinie drugiey z północy.

Leyb-Medyk Jan *Rühl.*
Leyb-Medyk W. *Crichton.*
Doktor *Blum.*"

Sankt-Petersburg dnia 25 października.

(z Pszczoły Północney).

Cesarski Dom i Rossya postradały Matkę. Dnia wczorayszego, o godzinie trzeciey zrana, z wyroków Naywyższego przerwane zostało nieocenione dla milionów ludzi życie Nayjaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny. Nayglębszy smutek rozszerzył się po całém mieście, i w krótce żałośna wieść rozeydzie się po całey Rossyi, która w ciągu pięćdziesięciu dwóch lat była siedliskiem dobroczynnych spraw Zmarłey Monarchini, świadkiem i czcicielką Jey cnót. Wielkość straty naszey ledwo się wymierzy naszym nayszczerszym żalem, lecz niech sprawiedliwy smutek wiernych poddanych znaydzie chwilową pociechę we wspomnieniu o przymiotach powołaney do niebieskiey swey oyczyzny duszy cnotliwey; tudzież w myśli o tey nagrodzie, która ziemskiego Sprawczynią dobra, miłosierdzia i wszystkich uczynków Chrze-

ścijańskich i ludzkich, oczekuje w dziedzinach wieczności.

Z któreyże strony zaczniemy wyliczanie przymiotów i czynów Zmarłey, i na czém skończymy to boleśno-miłe wspomnienie? Nie stanie nam, ani wyrażeń, ani łez. W pałacach Królewskich, śród upojeń wielkości i wszelkiego rodzaju chwały, Marya zaprowadziła wszystkie familiyne cnoty: wdzięczna córka, czuła małżonka, kochająca dzieci matka, wierna przyjaciółka (cnotliwi i na Tronie mają przyjaciół) wlała święte uczucia tych obowiązków w serca wszystkich, Ją otaczających, i zdziałała czyny dobra, wspaniałomyślności, zapomnienia o sobie, dziedzicznemi w Swojey Natjaśnieyszey Rodzinie. Córki Jey stały się ozdobą Dworów Europy ku chwale i dumie Rossyan. Pierworodny Jey Syn, Zbawiciel i Pokojodawca Europy, przyjął już niezwiędłe wieńce sławy, i w sercach potomności, i u Tronu Przedwiecznego. Drudzy dway Synowie..... Europa i świat widziały wspaniałomyślną Ich walkę, nie mającą przykładu w rocznikach swiata. Matko szczęśliwa i cnotliwa! ciesz się teraz *tam* w zupełności Swojem uszczęśliwieniem.

Dosyć byłoby tych praw do błogosławieństwa spółczesnych, do podziwienia potomności, ale mało dla duszy, pragnącey dobra: Marya utrzymywała, że Ona jeszcze niczego nie uczyniła, kiedy jeszcze cokolwiek zostawało do zrobienia dla dobra ludzkości.

Przyjęła Ona od Nayjaśnieyszego Swego Małżonka, przed trzydziestą blisko laty, obowiązek święty, a dla Jey serca słodki: bydź obronicielką, opiekunką, dobrodzieyką ubogich, osieroconych, cierpiących. Jakże dopełniła tego wielkiego czynu? Monarchini, w prawdziwém znaczeniu tego wyrazu, *służyła* Rossyi. Żaden Minister na świecie nie mógł wyrównać Jey w czynności, gorliwości, niezmordowaniu. Spóyrzyycie, spółziomkowie, na doskonałe, jedyne w świecie zakłady, powstałe i kwitnące pod dobroczynną opieką Niezapomney! Policzcie miliony otartych łez przez Nię, wpojonych w serca, Jey pracami, cnót, wykorzenionych, Jey pieczą, wad! Zarząd Jey nie był tymczasową pieczołowitością, natchnioną chwilowém politowaniem, ale nieprzerwaném, pięknem w całości, odpowiedniém ogółowi w częściach swoich, zatrudnieniem. Ścisła w dopełnianiu włożonego na Siebie obowiązku, troskliwa o naymnieysze szczegóły połączonych z nim praw, Cesarzowa zdobiła, osładzała Swe prace, łagodnością, miłosierdziem, politowaniem. Nigdzie urzędnicy nie służyli przez tyle lat ciągiem, jak pod Jey Wysokiem Naczelnictwem; nigdzie nie wysłużono tyle pensyy; nigdzie nie było tak mało w obowiązkach uchybień! Znaydźcie jednę ubogą rodzinę, jednę pozostałą sierotę po czcigodnych urzędnikach, zostających pod Jey dobroczynném zawiadowaniem: wszyscy opatrzeni, wychowani, uszczęśliwieni. A ciż, którzy byli nayblizszym przedmiotem Jey macierzyńskiey pieczołowitości! Wy, którzyście od urodzenia, postradali rodziców i imie! wy, młode sieroty szlachetnych ludzi, którzy poświęcili swe życie za oyczyznę w sprawach rycerskich i w pracach obywatelskich! wy, upośledzeni od natury, ślepi, oniemiali! wy, rzuceni na łoże płaczu, ubodzy i cierpiący! odpowiedźcie: czém była Ona dla was, i coście w Niey stracili!

Boże sprawiedliwy i w sądach swoich niedocieczony! day, aby błogosławiony Duch Maryi nie opuszczał ukochaney przez Nię, wdzięczney, osierociałey Rossyi! oby puścizna, przez Nię zostawiona, na zawsze, na zawsze była dziedzictwem Nayjaśnieyszego Domu Cesarskiego, i oby przez to na wieki pozostało między nami i wnukami naszymi, pobożne o Niey wspomnienie!

Sankt-Petersburg dnia 24 października.

(z Gazety Handlowey.)

Naywyższe Ukazy wydane do Rządzącego Senatu.

Dnia 14 września. Minister Skarbu doniósł Nam, o zrobionych przezeń rozporządzeniach, około rozwiedzenia lasów przy wsiach skarbowych w kraju Noworossyyskim, i razem z tém przedstawił o środkach, które do zachęcenia i rozprzestrzenienia sadownictwa w guberniach Ekaterynosławskiey, Chersońskiey i Tauryckiey, przyłożyć się mogą.

Uznawszy je pożytecznemi Rozkazujemy:

1) Włościanom skarbowym, którzy zechcą na gruntach gromadowych wiosek swoich rozprowadzać drzewa owocowe lub sady winogradowe, nie tylko temu nie przeszkadzać, ale też zostawiać je w potomne użytkowanie, bez żadney opłaty skarbowi lub gromadzie włościańskiey.

2) Dla otrzymania takiego potomnego prawa, założyciel sadu powinien, na ziemi dla niego wyznaczoney, mieć na każdym kwadratowym sążniu, nie mniey, jak jeden krzak winogradowy, lub na każdych dziewięciu sążniach kwadratowych, jedno drzewo owocowe.

3) Obręby na tey osnowie z gromadnych gruntów pod sadownictwo odprowadzone, pozwala się przedawać lub innym prawnym sposobem odstępować, lecz tylko ludziom, do gromady tychże włościan skarbowych należącym, równym sposobem i przy odmianie przez takowych posiadaczów stanu, obowiązani są oni oddać przez pośrednictwo wyżey wyrażonych sposobów obręb włościaninowi skarbowemu teyże gromady.

4) Dozwolić wszelkiego stanu ludziom prywatnym, w tey liczbie i włościanom skarbowym, zaprowadzać sady owocowe i winogradowe na gruntach skarbowych pustych, niepotrzebnych włościanom skarbowym i wojennym, ale nie inaczey, jak za poprzedniczem zapewnieniem, że pozostałe przestrzenie ziemi od takiego oddzielenia o brębow pod sadownictwo nie staną się zupełnie do żadnego więcey użycia nieprzydatnemi, i za osobném na każdy raz rozwiązaniem Komitetu Ministrów, na skutek przedstawienia Ministra Skarbu.

5) Gdy odprowadzone obręby będą miały na każdych dziewięciu kwadratowych sążniach jedno drzewo owocowe, albo na każdym kwadratowym sążniu nie mniey jak jeden krzak winogradowy, wtedy oddać je w wieczne i potomne posiadanie, z zostawieniem ich od czasu odprowadzenia na dziesięcioletniey uldze bez żadney opłaty do skarbu; a na zapewnienie, że i po upłynieniu lat ulgowych, ziemie ich podlegać będą umiarkowanemu podatkowi, przy odprowadzaniu gruntow stanowić warunek z posiadaczem o ilość podatku, jaki on po utwierdzeniu wieczystém obrębu dla niego, ma płacić do skarbu.

6) Dla większego zachęcenia do rozmnażania sadow winogradowych i podniesienia wyrabiania wina, również i dla podania sposobow do odbytu win, wyrabianych z winogradu, w guberniach Noworossyyskich rosnącego, Rząd, oprócz darowanych teraz ulżeń nie zaniecha i w poźnieyszym czasie okazywać dla tey gałęzi gospodarstwa wieyskiego szczególney protekcyi i nowych ulżeń, z poświęceniem nawet ze strony skarbu dochodów swoich z poboru trunkowego.

7) Dla wzbudzenia powszechnego ubiegania się w zaprowadzaniu sadów, tudzież lasów, tak ważnego w tamecznym kraju, nagradzać za postępy w nich medalami srebrnemi i pieniędzmi, na co, równie jak i na pomoce, które w tym przedmiocie czynione bydź mogą, wydawać z Podskarbstwa Państwa corocznie do rozporządzenia Jenerał-Gubernatora Noworossyyskiego i Bessarabskiego po dziesięć tysięcy rubli. Na jakiey zaś osnowie nagrody i pomoce te uskuteczniać, o tém Minister Skarbu, po zniesieniu się z Jenerał-Gubernatorem Noworossyyskim, ma Nam przedstawić.

Rządzący Senat, nie zaniedba uczynić należytych rozporządzeń około przywiedzenia tego do wykonania.

(Journal de St. Petersbourg.)

— JW. Wice-Kanclerz Hrabia *Nesselrode*, wczora wieczorem (25) przybył do tuteyszey stolicy.

— Lord *Heytesbury*, Ambassador N. K. J. Brytanii W. przybył z Odessy do tuteyszey stolicy d. 26 t. m. zrana.

(z Pszczoły Północney).

Dnia 14 października, zebrane na placu pałacowym pospólstwo, z okoliczności wywieszenia bandery na pałacu zimowym, z podziwieniem uyrzało nowy utwór kunsztów, zdobiący wspaniałą stolicę Północy. Na łuku Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Mości, ukazał się oczóm wóz uroczysty, na którym znayduje się skrzydlaty gieniusz Sławy, trzymający w prawém ręku wieniec laurowy, a w lewém *kaducey*, z orłem dwugłowym. Sześć koni, cudney piękności, lecieć, zdaje się, przed wozem. Olbrzymi ten produkt sztuki, wylano z czugunu, w giserni skarbowey, obito miedzią i pozłocono. Gmach Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Mości i cały plac pałacowy, inną teraz przybrały na się postać.

Odessa dnia 13 października.

(Journal de St-Petersbourg.)

Nazajutrz po wyjezdzie J. C. M. z *Warny*, członkowie ciała dyplomatycznego, którzy się znaydowali w kwaterze główney J. C. M., siedli na okręt *Panteleimon*, dla jechania do Odessy. Panteleimon, który burzą dnia 4, przymuszony był zawinąć do *Sewastopola*, przybył tu wczora wieczorem, mając tylko Ambasadora Francuzkiego. J. O. Xiążę Filip Hessen-Homburg i minister Szwedzki, przybywszy do Sewastopola, woleli ztamtąd do Odessy jechać lądem na *Symferopol* i *Cherson*; a Xiążę Hessen-Homburg wczora rano tu powrócił.

Odessa d. 17 października. D. 14 t. m. Jussuf-Basza, o którego przybyciu do naszego miasta donieśliśmy, udał się na teatr z częścią swego orszaku. Nader wielkie upodobanie okazywał ku widowiskom. Chęć jego widzenia zwabiła do sali teatru nadzwyczay liczne zgromadzenie spektatorów.

dnia 17 października.

(z Ruskiego Inwalida.)

Dnia 6 bieżącego miesiąca, członkowie nowey resursy dali wielki obiad, przez który obchodzili wzięcie Warny. Po toaście za zdrowie Jego Cesarskiey Mości i całego Nayjaśnieyszego Domu, wzniesione były toasty na uczczenie Hr. *Woroncowa*, oddziału woysk, które trzymały oblężenie zdobytey twierdzy, i flotty czarnomorskiey. Następnego dnia również wielki obiad wydany był w birży odesskiey. Dom przez nię zaymowany był wieczorem illuminowany. Mówiąc o tych wesołościach, nie można nie przypomnieć, że w tymże czasie roku przeszłego, również cieszyliśmy się świetném zwycięztwem. W miesiącu październiku 1827 roku otrzymana była tu wiadomość o zniszczeniu flotty tureckiey pod Nawarynem.

Tobolsk dnia 22 września.

(z Pszczoły Północney.)

W powiecie Iszimskim, we włości Czastozierskiey, na polach wiosek Lebiaży i Lichanowey, w nocy na d. 26 sierpnia, w czasie niezwykłey burzy, spadł grad tak wielki, że niektóre ziarna miały długości naymniey ćwierć arszyna, a grubości około wierszka. Ziarna te były jakby graniasto oszlifowane; niektórych zakończenia podobieństwo miały do widełek, a innych do łapek. Grad ten, w wielu mieyscach, zżęte przez włościan zboże tak zbił, że pozostała tylko słoma, a po polach i jeziorach mnóstwo ptaków zginęło.

Georgiewsk dnia 2 września.

(z Pszczoły Północney).

Dnia 3 sierpnia, w okręgu Georgiewskim, ze wsi Czarnego-Lasu włościanka Jewdota *Koźmina*, wdowa po duchownym Pelagia Popowa, i dway synowie mieszkańca Klima Bołhowa, Kosma, nie więcey mający jak lat 15, i Atanazy 12letni, znaydowali się w lesie, o trzy wiorsty ode wsi, gdzie wilk osobliwszey wielkości napadł naprzód na Koźminę, zwalił ją z nóg, obdarł jey szyję, i w niektórych mieyscach poranił; potém, rzuciwszy ją, skoczył do wdowy Popowey, która, chociaż się broniła siekierą, atoli, uległszy sile tego źwierzęcia, została także pokąsaną; nakoniec wilk rzucił się na Bołhowów, z początku na Kosmę; ten, przestraszywszy się, zrazu w tył się cofnął, i potknąwszy się na hołoblę wózka, upadł; wilk, wpadłszy nań, gryźć go zaczął; wówczas Kosma z zapalczywością wetknął mu w paszczę rękę, a Atanazy, broniąc starszego brata, kłół w boki wilka nożem; wilk, poczuwszy ból, zostawił Kosmę, a rzucił się na Atanazego; ale ci, natężywszy swe siły, po długim oporze, zabili nakoniec to źwierzę. Kobiéty pomienione i chłopcy, a zwłaszcza tamte, będąc pokaleczone z niebezpieczeństwem nawet życia, po daniu prędkiey pomocy, zupełnie teraz wyzdrowiały.

FRANCYA.

Paryż dnia 21 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Jeden z tuteyszych Dzienników podaje *za pewne* następujące odmiany w woysku: „Zniesienie wszystkich gubernatorstw wojennych, pięciu dywizyy i dowódców w Departamentach, gdzie woysko nie konsystuje; nakoniec kilku dyrekcyy artylleryi i inżenieryi; daley zniesienie lekkiey piechoty, i wcielenie jey batalionami do piechoty linijowey; nareszcie, lekkiey artylleryi, z której każdy półk artylleryi pieszey dostanie po dwie kompanie. Zniesione będą gwardye przyboczne i kilka brygad pieszych żandarmów. Zniesioną zostanie szkoła *La Flèche*. Zniesione będą rezerwy remonty, i jey sposób zmieniony. Ze stopniów znieść się mających, wymieniają stopień Podpółkownika w woysku, a Kapitana w żandarmeryi. Na sposób innych Państw Europeyskich, Jenerałowie nie będą przymuszani do brania dymissyi. Zostający w czynney służbie Jenerałowie Porucznicy, mają mieć po 10,000, a Marszałkowie polni po 6000 franków żołdu. Słychać nareszcie o zniesieniu Kommisarzów ubiorczych, i zastąpieniu ich przez podofficerów, pod kierunkiem feldfebrów."

Tuteyszy *Monitor* ogłosił wykaz niestałych dochodów krajowych w pierwszych 9 miesiącach roku bieżącego w porównaniu z takiemiż dochodami w pierwszych 9 miesiącach roku 1825. Powiększyły się one w stosunku do roku 1825 o 22,194,000 franków, a w stosunku do roku 1827 o 21,253,000 franków.

Według pism publicznych, w rocznicę imienin Króla Jmci (4 listopada), nie nastąpi publiczne rozdawanie wina i jedzenia pospólstwu; lecz przeznaczone na to pieniądze obrócone będą na wsparcie ubogich. Dziennik *Konstytucyonista* cieszy się z tego i pisze: „Uroczystość imienin Monarchy nie będzie odtąd epoką smutku dla pewney części mieszkańców tey stolicy. Dobroczynne dary w duchu Ewanjeli, posłane będą w cichości ubogim do domu, aby oko publiczności nie zwracało się na nędzę biedney klassy, aby ubogi nie miał przyczyny rumienić się od wstydu za dobrodzieystwo, do przyjęcia którego przymusza go niedostatek. Niech będą błogosławione władze, które poważają bliźniego, na jakiémkolwiek mieyscu los jego postawił, które ubóstwo poczytują za świętość, i przejęte są tą prawdą, iż godność narodowa może bydź nadwerężoną równie przez pogardzanie naymnieyszym obywatelem, jak przez zepsucie obyczajów tych, którzy mają szczęście bydź otoczonemi całą świetnością towarzystwa."

W ciągu pierwszych 9 miesięcy roku bieżącego zawinęło do Francyi 978 okrętów z portów zaeuropeyskich; między niemi było 42 z Brezylii, a 41 z innych krajow południowo-amerykańskich. Liczba okrętów Francuzkich, które z Francyi do wspomnionych portów popłynęły, wynosi 724, a zatém 110 więcey, niż w takimże przeciągu czasu roku przeszłego. Szczególniey powiększył się handel z Brezylią.

W *Bordeaux* oprócz trzech wielkich sal Muzeum, otworzona będzie jeszcze czwarta, gdzie artyści i miłośnicy wystawiać mogą swoje malowania i rysunki na widok publiczny.

Dziennik *Goniec Francuzki* wyraża: „Niepodobna opisać częstego biegu gońców, jaki jest

t raz między *Paryżem*, *Berlinem*, *Wiedniem*, *Madrytem* i *Lizboną*. Odbywają się ciągłe układy względem młodey Królowey Portugalskiey *Donna Maryi da Gloria*; powszechnie zapewniają, iż Francya i Austrya są jednakowego zdania w tey mierze, i że młoda Królowa uda się wkrótce do *Wiednia*."

— *Dnia 22* —

Na przełożenie ministra morskiego, postanowił Król Jmć, aby tama portowa w *Cherburgu* nosiła imie *Ludwika XVI*, który w roku 1784 kazał ją robić, i aby wielki wykop, który na rok przyszły ma bydź połączony z morzem, i ma stanowić port woyskowy, nazywał się portem *Karola X*.

Tuteyszy *Monitor* odpowiada Dziennikowi *Konstytucyoniście* na wiadomości jego o odmianach w woysku, iż dotąd jeszcze naywyższa rada wojenna nie zaymowała się takowemi rzeczami; nie zaprzecza jednak *Monitor*, iż niektóre wskazane odmiany mogą bydź przedmiotem jey narad.

Okręty Angielskie, będące teraz na morzu Śródziemném, mają ogółem 700 dział. W porcie Tulońskim, oprócz okrętów wysłanych już do Lewantu i przeciw *Algierowi*, znaydują się statki wojenne, na których jest ogółem 708 dział.

Dziennik wychodzący w *Havre* donosi pod d. 18 b. m., iż od 3 miesięcy zawinęło tam i do portu *Rouen*, 200 okrętow kupieckich ze zbożem zagranicznym, zwłaszcza z morza Baltyckiego. Tak znaczny dowóz (pisze wspomniony Dziennik) może uwolnić publiczność od obawy braku żywności. Jest rzeczą osobliwszą, iż kiedy w *Rouen* kupowano zboże zagraniczne na rachunek Angielski, kupcy Francuzcy zakupili wiele zboża w hrabstwie Angielskim *Lincolnshire*.

W *Orleanie* rozeszła się pogłoska, iż kongres Mexykański nadał Panu *Laisné de Villeveque*, deputowanemu z *Loiret*, 600,000 morgów gruntu o 8 mil od *Vera-Cruz*, w nagrodę za starania jego zmierzające do skłonienia Francyi, aby uznała nowe kraje południowo Amerykańskie i zawarła traktat handlowy z rządem Mexykańskim.

Anglia.

Londyn dnia 20 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Jest rzeczą ciekawą wiedzieć, w jakim stopniu przez 20 ostatnich lat zmnieyszał się w obu Izbach Parlamentu opór nadaniu swobód Katolikom. Roku 1805 było w Izbie Niższey 49 kresek za a 178 przeciw, w Izbie Niższey 124 za, a 336 przeciw; roku 1808 w Izbie Wyższey 74 za, a 161 przeciw, w Izbie Niższey 83 za, a 126 przeciw; roku 1812 w Izbie Wyższey 125 za, a 126 przeciw; w Izbie Niższey 215 za, a 300 przeciw; roku 1819 w Izbie Wyższey 106 za, a 147 przeciw; w Izbie Niższey 241 za, a 243 przeciw; roku 1824 w Izbie Wyższey 109 za, a 143 przeciw; roku 1827 w Izbie Niższey 272 za, a 276 przeciw; roku 1828 w Izbie Wyższey 137 za, a 182 przeciw; w Izbie Niższey 272 za, a 266 przeciw. Stosowny bil utrzymał się 5 razy w tym przeciągu czasu w Izbie Niższey, jakoto roku 1812 większością 129 kresek, roku 1821 większością 9 kresek, roku 1822 większością 12 kresek, roku 1825 większością 16 kresek, a w roku 1828 większością 6 kresek. Roku 1812 odrzucony został w Izbie Wyższey większością jedney tylko kreski.

Wiadomo, iż Pan *Owen* ułożył projekt do założenia nowey osady w kraju Mexykańskim. Niektóre wyjątki z tego projektu są następujące: „Już dawno spostrzegłem, iż wszystkie instytucye ludzkie na mylney oparte są podstawie, i że konieczną jest rzeczą wstąpić na odmienną drogę, aby ludność świata od błędów jey uleczyć. Przez lat 40 usiłowałem wynaleźć różnicę między prawdą i błędem. Przekonałem się, iż dążność do bogactw jest przeważającą, i że koniecznie potrzeba ochraniać od ubóstwa mieszkańców wszystkich krajów. Aby dopiąć tego zamiaru, potrzeba należytego ukształcenia charakteru każdego dziecka i nowego kraju z nowemi zasadami. Osada ma się składać z ludzi wszelkich narodów, którzy nie napojeni przesądami, tylko dobro ludzi mają na celu, i gotowi są dołożyć wszelkich sił, aby przez wychowanie, kierunek i opiekę zapewnić sobie życie spokoyne i szczęśliwe. Wszystkie rządy powinny pomagać przywiedzeniu do skutku tego projektu. Moralne i fizyczne zmiany będą koniecznym skutkiem powszechnego postępu ducha sztuk i umiejętności; należy więc zapobiegać wstrząśnieniu przez zaprowadzenie stosownego i praktycznego składu społeczności." Autor tego projektu zapewnia, iż dla siebie niczego nie potrzebuje, niczego nie żąda; wszystko przedsiębierze dla szczęścia bliźnich.

— *Dnia 21* —

Tuteysza Gazeta *Goniec* pisze: „Pomiędzy wielu szczęśliwemi zdarzeniami, wsławiającemi rządy *Jerzego IV*, historya umieści w rzędzie nayświetnieyszych, wprowadzenie sądu przysięgłych do posiadłości Indyyskich." Zwraca potém uwagę na ogłoszone przez siebie pismo, w którém Indyanie z *Bombay* proszą rządu o dokładnieysze urządzenie prawa krajowców, względem uzdolnienia do zasiadania w sądach Przysięgłych, i uwolnienie ich od obowiązku bydź przysięgłemi w pewnych wypadkach. Tak np. życzą sobie, aby przy żadném *Coroner Inquset* nie musieli bydź obecnymi, ponieważ oglądanie trupa uważają za skalanie, po którém poprzednio czyścić się muszą przed rozpoczęciem świeckich czynności. Chcą także bydź oddaleni od śledztw kryminalnych przeciwko Braminom wytoczonych, ponieważ jest ich religiynym obowiązkiem nie przykładać się do śmierci Bramina. Przysięgli podług żądania ich, mają bydź obierani tylko z kast Braminów, senoyów, pourweyów, złotników, banianów, i chakiasów, po skończonym 20, a nie dłużey, aż do 60 roku; i mają bydź uwolnieni od obowiązków skoro sami lub krewni ich są niebezpiecznie chorzy.

Gazety tuteysze umieszczają następujące wiadomości z osad Niderlandzkich w Indyach Wschodnich pod dniem 2 kwietnia: „Dowódca Niderlandzki w *Ayer Banggi*, przy zachodnim brzegu *Sumatry*, został zamordowany przez własnych swoich żołnierzy, którzy z całą kassą publiczną, wynoszącą 6000 rupiy, udali się do *Trumon*, gdzie mają zostawać pod opieką Rajaha. Na zachodnim brzegu wyspy, powiększają się rozboje morskie. Osada *Bencoolen*, jest w smutnym stanie. Podobnego losu doznają okolice południowe, które liczą 60,000 mieszkańców. Trudność utrzymania mieszkańców na wodzy, jest przyczyną spustoszenia całych wsi.

— *Dnia 22* —

Statek bombardyerski *Meteor* i bryg *Orestes* popłynęły do *Tangeru*, celem (jak słychać) domagania się od rządu Marokańskiego zadosyć uczynienia za zabór okrętów kupieckich Angielskich.

Katolicy w Hrabstwie *Kerry* zgromadzili się licznie dnia 16 b. m. w *Trabe*. Byli między nimi nayznakomitsi ludzie, a nawet wielce poważani protestanci, którzy okazali gorliwość we wspólney pracy. Postanowiono uchwalić adres podziękowania Panu *Lawless*, oraz podać prośbę do rządu o przywrócenie praw Irlandyi i wprowadzenie jednostaynych swobod.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 2 Listopada v. s. 1828 Roku.

1 Od Wileńskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż w niey na przedaż różnego rodzaju drzew, mogących bydź wyprowadzonemi za granicę, podług ustanowionych cen w przyłożoney przy niniejszém Wiadomości, naznaczono targi 15, 16 i 19 listopada tego roku; do kupienia których i przekonania się o rozmiarach długości i grubości, zechcą życzący przybydź do tey Izby na oznaczone terminy, dla zawarcia umowy.

Starszy Leśniczy Wileń. Gubernii Uszakow.
Naczelnik Stołu Kisielewicz.

Wiadomość
o drzewach naznaczonych w zagraniczną przedaż.

W Wiłkomirskim powiecie: znayduje się rosnącego 590 drzew, i 60 sążni kubicz. drew z powału.

W Oszmiańskim: rosnącego 1170 drzew.

W Rossieńskim: rosnącego 1492 drzew.

W Kowieńskim: rosnącego 610 drzew, i drew z powału 280 sążni kubicz.

Starszy Leśniczy Wileń. Gubernii Uszakow.
Naczelnik Stołu Kisielewicz.

Wiadomość

O podwyższonych cenach drzew budowlowych sosnowych, oddanych na przedaż do użytku partykularnego i na potrzebę skarbową, we wszystkich powiatach Wileńskiey Gubernii.

Ułożona d. 29 lipca 1825 roku.

Długość sążni	Grubość wierszkow w komlu.	W odległości wiorst. 5.	10.	15 i więcey
		Kopieyki.		
Trzech.	4	40	35	25
	5	55	40	35
	6	70	55	40
	7	100	80	70
	8	165	135	105
	9	195	165	135
	10	215	195	165
Czterech.	4	75	60	40
	5	90	70	45
	6	105	80	75
	7	165	135	105
	8	260	200	170
	9	300	260	200
	10	320	300	260
Pięciu.	4	95	75	55
	5	110	95	80
	6	170	140	110
	7	260	200	170
	8	385	325	250
	9	425	385	325
	10	475	425	385

Uwaga: 1). Jodłowe, pichtowe, i lipowe drzewa budowlowe o trzecią część tańsze od sosnowych; brzozowe, olchowe i osinowe budowlowe drzewa o połowę od sosnowych.

Zgodno Naczelnik Stołu Kisielewicz.

---

1. Wypis z Ksiąg Ziemskich Powiatu Nowogródzkiego.

Roku 1828 miesiąca oktobra 18 dnia. Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskiemi Powiatu Nowogródzkiego w obecności Józefa Płońskiego aktualnego tegoż powiatu przysięgłego Regenta, stawając obecnie niżey wyrażone osoby komplenacyyny zapis w poniższych wyrazach przyznali, i swe przyznanie w niniejszey xiędze podpisami własnych rąk upoważnili: Między JW. Alexandrem Hrabią Chodkiewiczem byłym Jenerałem woysk, Senatorem i Kasztelanem Królestwa Polskiego, przez JO. Xięcia Konstantego Radziwiłła Członka Kommissyi Edukacyyney i Kawalera, z mocy aktu ogólnego pełnomocnictwa roku bieżącego dnia 6 oktobra przed Aktami Ziemskiemi Zytomirskiemi z osobistego stawienia się przyznanego czyniącym z jedney; a niżey podpisanymi wierzycielami tegoż JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza za roszczenia swe do majątku po śmierci JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza drogą spadku naturalnego osiągnionego, z niektórymi osobiście, a z niektórymi przez umocowanych, jak na podpisaniu wyrażono, działającymi z drugiey strony, staje niniejsza nigdy nieporuszona Komplenacya w następującey osnowie. Primo, gdy JW. Alexander Hrabia Chodkiewicz objąwszy majątek po niedawno zmarłym swym bracie JW. Józefie Hrabi Chodkiewiczu, znalazł ten spadkowy majątek obciążony długami przez opisy opieki nad majątkiem dopiéro wspomnionego JW. Józefa Chodkiewicza władzami juryzdycznemi ustanowioney zapewnionemi, do których długów bratnich dołączywszy długi swe osobiste, jakoto: spadłe i nieumieszczone na massie rozbiorowey i w Królestwie Polskim wykryte, a sporządzonemi tabellami okazane: w tych wszystkich długach pragnąc ile możności przyśpieszyć satysfakcyją, wezwał swych wierzycieli do ułożenia się przyjacielskiego i co do wierzycieli w Guberniach Grodzieńskiey i Wileńskiey do miasta powiatowego Nowogródka zaproszonych, uprosił za pośrzednika JO. Xięcia Konstantego Radziwiłła Członka Kommissyi Edukacyyney Litewskiey i Kawalera, i opatrzył go z swey strony osobném pełnomocnictwem; który odpowiadając temu wezwaniu, przy wyświeceniu stanu majątku i długów takowy majątek dotykających, że JW. Alexander Hrabia Chodkiewicz poczyniwszy już układy z wierzycielami Guberniy Kijowskiey i Wołyńskiey, i tym z dóbr w Gubernii Kijowskiey położonych i pod załog iść mających satysfakcyą zapewniwszy; jednymże sposobem i co do wierzycieli w Guberniach Grodzieńskiey i Wileńskiey ad bona reperibilia odesłanych, z summy w Sowiecie Opiekuńskim Petersburskim na dobra Kopyłowskie dusz skarbowych 1646 w sobie mające, w powiecie Brzeskim Gubernii Grodzieńskiey położone, zaciągnąć się mającey dopełnić i projektowaną satysfakcyą przyśpieszyć jest w gotowości, niżey podpisanych wierzycieli zapewnia. Secundo wierzyciele zatym szanując to pośrednictwo JO. Xięcia Konstantego Radziwiłła na projekt ten satysfakcyi zgadzają się, i aby dla wzięcia summy w Sowiecie Opiekuńskim Petersburskim dusze w dobrach Kopyłowskich znaydujące się uczynić swobodnemi, z liczby długów dekretem Sądu kompletnego Exdywizorskiego roku 1824 dnia 21 oktobra za numerem 33 ferowanym, w szczególności JWW. i WW. Baczyński złotych 2542 groszy 26 i pół; Jodkowie złotych 13,043 groszy 17, Bielawski Paweł zł. 4,798 gr. 25, Wolski Mikołay zł. 5267, Tara-

wicz Stanisław zł. 41,485, Bułhak Wincenty zł. 7,319 gr. 26, Wendorff Adam zł. 22,053 grosz 1, Kobyliński Andrzey zł. 7,766 gr. 20, Suszczewicz Tomasz zł. 10,693 gr. 23, Bernatowicz Ludwik zł. 4,530, Wincenty i Agata Miłośniccy zł. 3,543, Borzobohaty Franciszek zł. 14,164 gr. 29, Kobyliński Floryan zł. 9421 gr. 27, Olendzki Jan zł. 16,218 gr. 18, Rajecki Jan zł. 11,512 gr. 8, Kobyliński Leopold zł. 6,949 gr. 21, Gzowski i Jeleńska zł. 123,329 gr. 17, Xiądz Karol Nowolendzki zł. 4,803 gr. 16, Magnuszewski Mikołay zł. 10,233 gr. 25, Boniecka Magdalena zł. 39,163 gr. 2, Radziwonowski Józef zł. 18,656 gr. 7, Piotrowski Karol zł. 2,998 gr. 29, Kosińska Salomeja zł. 13,452, Dobrowolski Antoni zł. 8,402 gr. 15, Rozieńscy zł. 32,059 gr. 20, Bedlewicz Andrzey zł. 1,018 gr. 12, Popławski Tomasz zł. 4,207 gr. 2, Podgórscy Jan i Helena zł. 25,258 gr. 11, Markiewicz Mateusz zł. 117,155 gr. 19, Deszyna Joachim zł. 1,050 gr. 7: Starozakonni, Lemson i Sora zł. 14,575, Machliński Felicyan 1,383 gr. 4, Radziwiłłówna Stefania zł. 32,350, Nowak Albrycht zł. 12,968 grosz 1, Starozakonny Bolesza Jankielowicz zł. 49,586 gr. 24, Rakinff Wincenty zł. 2,138 gr. 20, Lipińskiego Karola Sukcessorowie zł. 6,275 gr. 24, Krzywołoccy zł. 597 gr. 17, Markiewicza Onufrego Sukcessorowie zł. 11,421 gr. 7, Markiewicz Jan zł. 51,171 gr. 21, Rudziński Tadeusz zł. 2,936 gr. 7, Arciuszkiewicz zł. 902 gr. 11, Woyciechowski zł. 1,256 gr. 6, Mianowski Mikołay zł. 50,869 gr. 17, Strzałka Józef zł. 489 gr. 13, Buszczyński Szymon zł. 4,067 gr. 27, Odelski Piotr zł. 1,945, Michniewicz Leon zł. 11,865 grosz 1, Borysewicz zł. 10,920 gr. 27, Ginett Ludwik zł. 7,494 gr. 10, Wysocka Maryanna zł. 797 gr. 19, Kulczycki Andrzey zł. 812 gr. 15, Pągowska Apolonia zł. 322 gr. 5, Haciski Ignacy zł. 250, Haciski Tadeusz zł. 130, Zaborski zł. 33 gr. 10, Borowscy zł. 455, Bakowa zł. 200, Dominikanie Nowogródzcy zł. 500, Czapski zł. 500, Benedyktynki Nieświskie zł. 500, a w ogóle w summie 868,794 groszy 23 i pół wykazanych i na massie rozbiorowey JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza nie umieszczonych; po wyłączeniu z liczby długow powyższych summ niektórych, jakowe na lesie Turzeckim z omyłki Jeometrow wynalezionym umieszczone zostały, a dziś z powodu nieznaydowania się dekretów Exdywizorskich nie są świadome. Co do pozostałych długow spadłych z dekretu roku 1824 dnia 21 oktobra za numerem 33 jako nie umieszczonych i ad bona reperibilia odesłanych, a tém samém po satysfakcyą do innych funduszów tegoż JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza zregulowanych, prócz procentów od roku 1822 dnia 23 aprila należnych i dekretem W. Sędziego Mokrzyckiego przyznanych, których niżey podpisani wierzyciele nieliczą, i odstępują, jeszcze z należności swych wyżey z daty cytowanym dekretem wyliczonych, na rzecz i korzyść JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza, każdy z wyżey podpisanych wierzycieli odstępuje dobrowolnie połowę, a drugą połowę z takieyże należności przyjąć od JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza oświadcza, z tém jednak warunkiem, aby pieniądze na dobra Kopyłowskie z Sowietu Opiekuńskiego Petersburskiego na ręce JO. i aby każdy z wierzycieli do ninieyszey komplenacyi wchodzący połowiczną summę miał sobie naydaley dnia 23 aprila 1829 roku w mieście Wilnie w gotowym groszu srébrem lub assygnatami, licząc w kursie za sto po 27 rubli srébrnych, wypłaconą, i w tym przedmiocie przez niniejszą komplenacyą JO. Xięcia Konstantego Radziwiłła, JWW. Adama Hrabi Chreptowicza Członka Kommissyi Edukacyyney Litewskiey i Woyciecha Pusłowskiego Rzeczywistego Radcy Stanu i Kawalera, do wszelkich wspólnych działań w interessie pożyczkowym, tak co do wyrobienia świadectwa w Sądzie Powiatowym Brzeskim i w Sądzie Głównym Grodzieńskim upoważniają; a nawzajem JO. Xiąże Konstanty Radziwiłł, oraz JWW. Adam Hrabia Chreptowicz i Woyciech Pusłowski, że z summy pożyczkowey w Sowiecie Opiekuńskim na dobra Kopyłowskie wziąść się mającą, każdemu z wierzycieli niniejszą komplenacyą postanowioną należność, w oznaczonym terminie opłacona będzie, dołożyć tychże swych wspólnych starań nie omieszkają. Tertio, gdyby zaś projektowana pożyczka w Sowiecie Opiekuńskim i Petersburskim dla nieprzewidzianych przyczyn do skutku niedoszła, i wierzyciele niżey podpisani tey połowiczney należności w gotowym groszu nie odebrali, a stąd inną koleją swey satysfakcyi z majątku JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza poszukiwać byliby w konieczności; w takim razie nie tylko tey połowiczney należności, z pożyczki nieopłaconey, ale też i drugiey połowy przez niniejszą komplenacyą odstąpioney, wracając się do praw swoich i pretensyy co do spadłych summ poprzedniczych z majątku ogólnego JW. Hrabi Alexandra Chodkiewicza przez sukcessyą po zmarłym bracie Józefie Hrabi Chodkiewiczu otrzymanego poszukiwać będą w niezaprzeczonym prawie. Quarto, że summa pojezuicka funduszowa z dóbr całkowitych Turzeckich w części ze sprzedaży schedy uzyskana, a w większey ilości przez władze Rządowe naysurowiey uzyskująca się, przed wszystkiemi długami z pożyczki pomienioney załatwioną zostanie, a dalsze summy Duchowne, o które chociaż nie właściwie toczą się processa, że kosztem własnym, tak co do expensow prawnych, jako też i co do satysfakcyi, jeśliby ta z porządku prawa wynikła, zastąpić JW. Hrabia Chodkiewicz obowiązuje się, z tém naysolenniejszém zastrzeżeniem, że kredytorowie na Hrabstwie Turzeckim ulokowani, podobney kolei jakiey w odpowiedzialności za pomienioną summę pojezuicką doświadczyli, doznawać nadal nie będą, wszelkiemi dobrami swojemi tenże JW. Hrabia Chodkiewicz ewinkować przyrzeka. Quinto, ponieważ nie wszyscy wierzyciele przybyli w to mieysce, i dla tey jedynie przyczyny, do niniejszey komplenacyi nie przystąpili; przeto JO. Xiąże Konstanty Radziwiłł, o czynności teraźniejszą komplenacyą postanowioney, nieznaydujących się wierzycieli, z tym, iż jeśliby który z wierzycieli teraz nie znaydujących się przystąpić raczył, aby akt submissyi czyli zgodzenia się na tę komplenacyą przed naybliższemi aktami urzędownie przyznany, wprost na ręce JO. Xięcia Konstantego Radziwiłła nadesłał, za pośrednictwem Kuryera Litewskiego obwieścić deklaruje, i aby ciż wierzyciele nieznaydujący się submissyę naydaley do dnia 15 decembra roku bieżą-

ny czyniące z osobistego stawienia się przed Aktami Ziemskiemi Nowogrodzkiemi przyznać obowiązując się, rękami własnemi podpisują. Działo się w mieście powiatowem Nowogródku dnia 17 oktobra 1828 roku. (U tego dokumentu podpisy następne): Konstanty Radziwiłł, Józef Woyniłowicz na mocy plenipotencyi od Mikołaja Woyniłowicza, Adam Wendorff b. Podkomorzy Powiatu Słuckiego, Konstanty Rajecki za JW. Floryana Barona Kobylińskiego Rzeczywistego Radcy Stanu Jenerała Woysk Polskich na mocy plenipotencyi, w imieniu JW. Stanisława Zieńkowicza Kasztel. Kalixtt Kossowski, Ludwik Bernatowicz Deputat wywodowy z Powiatu Nowogródzkiego, Wincenty Miłośnicki w imieniu własném i żony Agaty Miłośnickiey, Jan Olendzki, Mikołay Magnuszewski, w rzeczy swey oraz w imieniu całego rodzeństwa podpisuję Alexander Lipiński. Takowy układ akceptuję i podpisuję Adam Hrabia Chreptowicz, Felix Rowba, Ignacy Haciski, Tadeusz Haciski, Ignacy Zaborski Regent Ziemski Nowogródzki, w imieniu W.JXiędza Karola Nowolińskiego podpisuję się Marcin Rodziewicz, Paweł Bielawski, Tadeusz Rudziński b. Sędzia Graniczny Nowogrodzki, Felix Bohdanowicz jako pełnomocny plenipotent WW. Borysowiczow, Franciszek Borzobohaty b. Sędzia Ziemski Nowogrodzki; który to dokument komplenacyyny po przyznaniu onego przez niżey własnoręcznie podpisane osoby, jest do Ksiąg Ziemskich Powiatu Nowogrodzkiego przyjęty i zapisany. (w Księdze podpisy autentyczne osob przyznających powyższy dokument, oraz poświadczenie Urzędnika o autentyczności tychże podpisow następnie wyrażają się): Takowy dokument przyznajemy Konstanty Radziwiłł, Jan Olendzki, Adam Wendorff b. Podkomorzy Powiatu Słuckiego, Józef Woyniłowicz za plenipotencyą od Mikołaja Woyniłowicza, za JW. Barona Floryana Kobylińskiego Konstanty Rajecki, Mikołay Magnuszewski, Ludwik Bernatowicz Deputat wywodowy z Powiatu Nowogrodzkiego, na mocy plenipotencyi w imieniu JW. Stanisława Zieńkowicza Kasztell. Kalixt Kossowski, Wincenty Miłośnicki, w rzeczy swey oraz w imieniu całego rodzeństwa po ś. p. Karolu Lipińskim podpisuję Alexander Lipiński, Felix Rowba, Tadeusz Haciski, Ignacy Haciski, Ignacy Zaborski Regent Ziemski Nowogrodz., w imieniu W.JXiędza Karola Nowolińskiego podpisuję się Marcin Rodziewicz, Paweł Bielawski, Adam Hrabia Chreptowicz, Tadeusz Rudziński b. Sędzia Granicz. Nowogródz., Felix Bohdanowicz jako pełnomocny plenipotent WW. Borysowiczow, Franciszek Borzobohaty b. Sędzia Ziemski Powiatu Nowogródzkiego. O autentyczności podpisow powyższych osob poświadczam, Nikodem Kiersnowski Pisarz Ziemski Nowogrodzki. Który to wypis pod pieczęcią Urzędową JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemską Powiatu Nowogródzkiego za uprzednią podaną na Imie Monarsze Prośbą stronie potrzebującey jest wydan.

Zgodziłem z Księgami świadczę Felix Górski Ziemski Powiatu Nowogródzkiego Regent.

Wolno drukować, Wilno d. 29 października 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza wuja mojego, przybywszy na dzień 15 8bra r. b. do miasta Powiatowego Nowogródka, w tém mieyscu zebranym JWW. i WW. Wierzycielom okazawszy istotny stan majątku i ciężarów obecnych, oświadczyłem propozycye satysfakcye przyspieszyć zdolne, i oddałem je pod roztrząsnienie samychże wierzycieli. Oświadczenie to zastosowane do chęci i stanu majątku wuja mojego, po rozważeniu przez obecnych wierzycieli, jaki otrzymało skutek przekonywa o tém akt komplenacyi roku i miesiąca bieżących dnia 18 w aktach Ziem. Nowogrodz., z osobistego mojego i szanownych wierzycieli stawienia się przyznany, i w gazecie niniejszey umieszczony; lecz, że nie wszyscy z liczby wierzycieli spadłych do tego mieysca przybyli, dla tego stosownie się mając do chęci wierzycieli rzeczoną komplenacyą podpisujących, względem wierzycieli nieobecnych w tém mieyscu, czas dwó-miesięczny w dniu 15 xbra roku idącego ostatecznie już kończący się oznaczyłem, o czém przez niniejsze oświadczenie moje za pośrednictwem tego ogłoszenia JWW i JWW. wierzycieli wuja mojego zawiadamiając, wzywam, aby jeżeli tym sposobem, jak inni wierzyciele komplenacyą podpisujący, satysfakcyą chcą mieć dla się dopełnioną, raczyli w szczególności każdy przez akt submissyyny przed aktami mieszkaniom swoim naybliższemi przyznać, i ten w Extrakcie urzędowym naydaley do dnia 15 xbra r. b. pod adressem W. Józefa Płońskiego Regenta aktowego Sądu Ziem. Ptu Nowogrodz. w mieście Powiatowym Nowogrodku, zamieszkałego odesłać; nakoniec ile z mey strony pragnę podług dziś narysowanego i przez znaczną już liczbę wierzycieli uchwalonego projektu, przyspieszyć satysfakcyą, tak gdy wyrobienie świadectw urzędownych na dobra Kopyłowskie i wzięcie za onemi z Sowietu Opiekuńczego summy potrzebować musi czasu kilko-miesięcznego; a zatém, jeżeli pozostali z liczby niepiszących się wierzycieli akta swe submissyyne przyspieszą, natenczas podadzą sposobność łatwieyszą do przyniesienia rychłey i w terminie komplanacyą oznaczonym satysfakcyi; i natenczas prawdziwe w mém sercu pozyskam zadowolnienie, bo czyniąc zadosyć wezwaniu wuja mojego, dla którego pragnę dać dowody mojego przywiązania i życzeniom wierzycieli, na których przyjaźń w stosunkach obywatelskich zasługiwać jedynem jest mojém usiłowaniem, to będzie jedyną dla mnie nagrodą, gdy propozycye moje skutek odpowiedny otrzymają i gdy szanowni wierzyciele w oczekiwaniach swoich zawiedzionymi nie będą. Koniec przeto zupełny tey czynności jak bezpośrednio zależy od pozostałych niepiszących się wierzycieli, tak jeszcze raz o przyspieszenie Aktow submissyynych, i o złożenie onych w mieyscu oznaczoném przez niniejsze Oświadczenie moje mam honor upraszać.

Konstanty Radziwiłł.

Roku 1828 miesiąca oktobra 23 dnia przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskiemi Powiatu Nowogrodzkiego po sessyi sądowey stawając osobiście Jaśnie Oświecony Konstanty Xiąże Radziwiłł Członek Kommisyi Edukacyyney i Kawaler, niniejsze oświad-

Przyjąłem i o zgodności z Protokułem świadczę Felix Gorski Ziemski Powiatu Nowogrodzkiego Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 29 październ. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

Pod Panowaniem NAYJASNIEYSZEGO NIKOŁAJA I IMPERATORA Całą Rossyą Samowładnącego etc. etc. etc.

1 Wypis z Xiąg Ziemskich Powiatu Dubienskiego. Roku 1828 miesiąca września 28 dnia. Przed Aktami Ziemskiemi i przede mną Zenonem Macierkowskim Regentem Ziem. Pttu Dubień. przysięgłym, mieysce W. Pisarza zastępującym, przyszedłszy osobiście W. Teofil Kuborowicz tę innotescencyą w sprawie rozbiorowey JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza z JW. Wiktorym Hrabią Ossolinskim i innymi wierzycielami na prowentach starostwa Swiniuchskiego umieszczonemi mianey, termin zjazdu na grunt dóbr miasteczka Swiniuch w dniu 24 listopada roku bieżącego przeznaczającą, przez byłego Sędziego Ptu Dubień. i Kawalera W. Jana Józefa Dobrzańskiego na papierze pięćdziesiąt kopieykowym wydaną i podpisaną, do xiąg Ziemskich Pttu Dubień. w oblatę podał w te słowa: Pod Panowaniem NAYJASNIEYSZEGO NIKOŁAJA I PAWŁOWICZA IMPERATORA i Samowładcy Wszech Rossyy etc. etc. etc. Ja niżey na podpisie wyrażony oznaymuję niniejszym listem moim obwieszczym komu o tém wiedzieć będzie należało, a mianowicie: JW. Alexandrowi Hrabi Chodkiewiczowi Jenerałowi Woysk Polskich Senatorowi Królestwa Polskiego stronie powodowey, niemniey JW. Wiktorowi Hrabi Ossolinskiemu byłemu Podpułkownikowi Gwardyi Szaserow Polskich Woysk, administracyą nad dobrami starostwa Swiniuchskiego sprawującemu, JWW. Adamowi Hrabi Ostrorogowi, Franciszkowi Kozłowskiemu byłemu Sędziemu Pttu Włodzimir. WW. Michałowi Rozanskiemu swoich imion Gidzinskim lub ich sukcessorom, Marcinowi Kobierzyckiemu wierzycielom na prowentach starostwa Swiniuchskiego umieszczonym, pozwanym, niemniey dalszym osobom łączność z tą sprawą mającym; iż Sąd Rozbiorowy na fortunie JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza na skutek Ukazu Rządzącego Senatu Sądem Głównym Kijowskim Departamentu Cywilnego w porządku rozstrzygnienia sporów pomiędzy tymże JW. Alexandrem Hrabią Chodkiewiczem a JW. Wiktorym Hrabią Ossolinskim i wierzycielami na prowentach starostwa Swiniuchskiego umieszczonemi zaszłych ustanowiony, po umieszczeniu wierzycieli na dobrach wołynskich i innych, rozstrzygnieniu kalkulacyy, i innych kategoryy sobie poruczonych, juryzdykcyą swoję na grunt miasteczka Swiniuch w Ptcie Włodzimier. położonych, na dzień 24 miesiąca listopada roku idącego 1828 przenieść zdeterminował, na którym terminie, aby wszystkie strony wyżey wyrażone pod rygorem zaoczności i zadeklarowania upadku w sprawie przed Sądem Rozbiorowym na gruncie dóbr Swiniuch odkryć się w dniu wyżey wymienionym mającym, stawiły się, zawiadamia, i aby nikt z osob do tey sprawy należących żadną niewiadomością wymawiać się nie mógł, umocowanemu JW. [...] mienia tego do Akt Ziemskich Włodzimierskich, Dubienskich, Łuckich i Obłasti Białostockiey, niemniey do Gazet Kuryera Litewskiego poleca. Działo się w Dorohostajach wielkich dnia 24 augusta 1828 roku, w mieyscu sądowniczey juryzdykcyi (podpisano) Dubień. Pttu były i exdywizorskiey fortuny JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza Sędzia i Kawaler Jan Józef z Dobry Dobrzanski, a tak ta oblata za osobistym stawającego podaniem, a urzędownem przyjęciem wszystka zupełnie co do słowa w xiędze niniejsze Pttu Dubień. jest zapisana, z których i ten wypis pod pieczęcią Ziemską Pttu Dubień. roku 1828 miesiąca oktobra 3 dnia wydaję.

Zenon Macierkowski Regent Ziemski Pttu Dubień.

Czytałem K. Szmoniewski.

Wolno drukować. Wilno d. 29 października 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

1 R. 1828 mca 8bra 26 d. Sąd Ziem. Ptu Troc. od dnia 1 tego mca słuchając produkcyi sprawy Exdywizorskiey funduszu WW. Potrykowskich, celem zbliżenia satysfakcyi dla wierzycieli, w dniu 15 następującego mca 9bra idącego roku, wziąść sprawę do namowy postanowił, ażeby więc interessowani do funduszu WW. Potrykowskich ze swojemi pretensyami do pomienionego terminu w Sądzie niniejszym pod ammissyą jawili się, przez takową trzykrotną w Kuryerze Litt. Wileń. awizacyą ostrzega.

Józef Kuczewski Prezes Ziemski Powiatu Troc. Kawaler.

Franciszek Kleczkowski S. Z. P. Troc.

Władysław Syruć Sędzia Ziem. Trocki.

Leonard Zyliński Sędzia Ziem. Trocki.

Adam Strawiński Pisarz Ziem. Trocki.

Regent Adolf Ratowt.

---

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział dobr zeszłego Sztatskiego Sowietnika Hlebickiego Józefowicza w majętności Zyliwiu w Pcie Czausowskim guber. Mohilewskiey udeterminowany; skutkiem uprzednio nastałego swojego odroczenia, dnia 1 mca 7bra zjechawszy w komplecie do majętności Zyliwia, Akta inkwizycyi, i werefikacyi z kim one wypadały odbył, a gdy dla wielu ważnych przyczyn w tém czasie całey konkursowey sprawy w namowę wziąć nie mógł; przeto Sądy swoje do dnia 15 mca xbra teraźnieyszego 1828 roku odroczył i zasuspendował, na który termin jako już ostateczny wzięcia w namowę całey sprawy, iżby kredytorowie zeszłego Starosty Mereckiego Józefowicza ze wszelką gotowością do tego Sądu Exdywizor. pod amissyą stawali, zawiadamia. 1828 roku oktobra 20 dnia.

Sędzia Ziem. Prez. Exdyw. i Kawaler Felix Szpyrko.

Ignacy Bohusz Podsędek Ziem. Pttu Kopys. Kolleski Assesor Exdyw.

Mikołay Łukjanow Podsędek Ziem. Pttu Sieńskiego Exdywizor.

Sądu Gł. Mohil. 2go Depar. i Exdywizor. Regent Mateusz Mienicki.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома Московскій Опекунскій Совѣтъ симъ объявляетъ, что въ ономъ будетъ продаваться съ аукціоннаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщицъ Катерины Модестовой Суриновой, и Клары Модестовой Каминской, нынѣ Раевской, состоящее Могилевской Губерніи. Климовицкаго Повѣта, въ селѣ Днѣсинѣ 107, Михайловкѣ 22, и околицѣ Ожогахъ 21, и того 150 душъ мужеска пола; которому имѣнію торги назначаются быть: первый 3, вторый 10 и третій 13 числъ декабря мѣсяца 1828 года; почему желающіе купить и благоволятъ явиться въ Опекунскій Совѣтъ въ назначенные торги, въ 10ть часовъ по утрамъ, подписываться же къ торгамъ ежедневно, исключая праздничные дни. Октабря 17 дня, 1828 года.

Экспедиторъ Страшниковъ.

Экспедитора Помощникъ Померанцевъ.

1 Rada Opiekuńcza Moskiewska Cesarskiego Domu wychowania niniejszem ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez akcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, nieruchomy majątek obywatelek Katarzyny Modestowey Surynowey i Klary Modestowey Kamińskiey teraz Rajewskiey, położony w Mohilewskiey gubernii w Klimowickim powiecie, we wsi Dniesinie 107, Michayłowce 22, i okolicy Ożohach 21, w ogóle 150 dusz płci męzkiey; do czego naznaczają się targi: 1szy 3, 2gi 10 i 3ci 13 grudnia 1828 roku; zatem życzący kupić zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey na naznaczone targi na godzinę 10tą zrana; zapisywać się zaś do targów każdodziennie, oprócz dni świątecznych. Dnia 17 sierpnia 1828 r.

Expedytor Strasznikow.

Expedytora Pomocnik Pomerańcew.

1. Od Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddana na ewikcyą, za ominieniem terminu, połowa murowanego domu Mińskiego obywatela Mowszy Lewina, położonego w mieście Mińsku między kramami, ocenionego w niepalnych materyałach 4,000 rub. assygn., na którey liczy się długu Magistraturze Powszechney Opieki więcey tysiąca rubli assygn. Do czego naznaczono terminy do targow: 1szy 14, 2gi 16 i 3ci 20 lutego 1829 roku. Życzący kupić tę połowę domu, mogą przybydź do Magistratury w pomienionych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającey się połowy domu inwentarz.

Mińskiey Magistratury Członek i Kawaler Samuel Kostrowicki.

Za Sekretarza Karabanowicz.

1 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na oddanie na podrad wybudowania w mieście Słonimie stayni na 100 Kawaleryyskich koni, naznaczają się targi: *pierwsze* pod przewodnictwem Słonimskiego Powiatowego Marszałka w tameczným Ziemskim Powiatowym Sądzie od summy 5,414 rub. 3½ kop. assygn., w terminach: 3, 4 i 5 grudnia tego roku; i *drugie* w Grodzieńskiey Skarbowey Izbie w terminach: 6, 7 i 8 lutego 1829 roku, na które targi zechcą życzący przybydź z prawnemi ewikcyami. Dnia 30 oktobra 1828 roku.

Sekretarz i Kawaler Piotr Ludohowski.

Naczelnik Stołu Cypryan Jałołkowski.

1 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu, oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, nieruchomy majątek obywatela Kaspra Korbuta, położony w Czerykowskim Pcie w majętności Jakowce 10 i we wsi Bieskowce 3, w ogóle 13 dusz płci mężkiey, zapisanych do ostatniey rewizyi, z nowourodzonemi i zmarłemi, ze wszelką należącą ziemią, oceniony podług 10cioletniey proporcyi 3000 rub.; życzący kupić ten majątek zechcą przybydź na terminy: 1szy 13, 2gi 16 i 3ci 21 lutego 1829 roku.

Sekretarz Hołyński.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż na uzyskanie pożyczonych w Wileńskiey Magistraturze Powszechney Opieki przez szlachcica Michała Załatego pieniędzy, oddany na publiczną przedaż dom jego murowany w mieście Wilnie na przedmieściu Snipiszkach pod N. 962 położony, z ogrodem owocowym i murowanym dokoła ogrodzeniem; do jakowey przedaży naznaczone będą uprzednie terminy, we 4 miesiące od dnia poźnieyszego wydrukowania w gazetach obu stolic ogłoszenia; zatem życzący kupić pomieniony dom zechcą przybydź do Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 27 8bra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Konarzewski.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż na uzyskanie pożyczonych w Wileńskiey Magistraturze Powszechney Opieki przez Radcę Honorowego Wacława Klukowskiego pieniędzy, oddane na przedaż 18 włościańskich płci mężkiey dusz majątku jego Narbutowszczyzny w Oszmiańskim Pcie położonego; do jakowey przedaży naznaczone będą uprzednie terminy we 4 miesiące od d. poźnieyszego wydrukowania w gazetach obu stolic ogłoszenia; zatem życzący kupić pomieniony majątek, zechcą przybydź do Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 27 oktobra 1828 r.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Konarzewski.

2 Skutkiem przedpisania JW. Litewsko-Wileńskiego Cywilnego Gubernatora i Kawalera Horna w dniu 23 praesent. za N. 23,899 Rada M. Wilna wypuszcza z Publiczney licytacyi dochód Mieyski uprzywilejowany, Gnojowym zwany, w trzyletnią arędowną tenutę; dla odbycia więc takowey licytacyi naznaczyła trzy termina: 1szy d. 12, 2gi d. 13, 3ci d. 14 i na przetarg d. 16 nadchodzącego mca nowembra, na jakowe życzących zaarędować z pewnemi załogami zaprasza; przy czém zawiadamia, że punkta przedkontraktowe, i instruktarz do poboru tego dochodu czasu licytacyi doczytane przez Radę będą. Datt r. 1828 mca oktobra 29 d.

Pełniący Obowiązek Głowy Miasta K. Werner R. M. W. Pism. Woytkiewicz.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy wzywa życzących podjąć się w 1829 i 1830 roku, roboty wyłamywania z rzeki Windawy płyty do 3,289 kub. sążni, i na wyjęcie z niey w 1829 roku do 1000 kub. sążni dzikiego kamienia, ażeby przybyli do Komitetu do targow na dzień 22, 23 i 27 następującego listopada, z pewnemi, dostatecznemi i żadney wątpliwości niepodlegającemi ewikcyami, przy czém pokazano będzie w jakich mieyscach pomienioney rzeki ma się odbywać wyłamywanie płyty, i warunki do tego.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy ninieyszém ogłasza, iż podług jego rozporządzenia, będą przez jego Członka, w mieskich magistratach Kurlandzkiey gubernii, w miastach Lipawie i Windawie, odbywać się targi: w Lipawie 6, 7 i 8 następującego listopada, a w Windawie 12, 13 i 14 tegoż msca, na dostarczenie dla robot Lipawskiego i Windawskiego portow, leśnych i innych różnego rodzaju materyałow, jako to: żelaza, lin i t. d., w dość znaczney ilości. Życzący zechcą przybydź do targow w pomienionych dniach do tych Magistratów z pewnemi i żadney wątpliwości niepodlegającemi ewikcyami, przy czém okazana będzie wiadomość potrzebujących się materyałow i warunki na dostawę onych.

2 W teraznieyszym mcu wysunął się z boczney kieszeni i zaginął dokument obligacyyny na rubli 300, służący WJPani Magdalenie Krassowskiey Regentowey, ktoby go znalazł niech raczy ony odesłać do jey mieszkania na przeciw teatru, za co i wdzięczność i nadgrodę odbierze.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

2 Niżey podpisany ma honor zawiadomić Publiczność, iż ma do sprzedania sieczkarni ręczne naynowszych wynalazków, można one widzieć w majątku JO. Xiążęcia Gabryela Ogińskiego w Strawienikach lub w kamienicy tegoż JO. Xcia Ogińskiego pod Ostrą Bramą pod N. 3. Cena tychże sieczkarni zł. 300.

Jan Douglas mechanik angielski.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

3 Litewsko Wileńska Magistratura Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, majątek Narbutowszczyzna z 18 włościańskiemi płci męzkiey duszami, obywatela Radcy Honorowego Wacława Klukowskiego, położony w Wileńskiey Gubernii w Oszmiańskim powiecie, we 4 miesięce od dnia poźnieyszego wydrukowania w gazetach obu stolic, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 26 oktobra 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь И. Солимани.
Начальникъ Стола Викентий Андржеевский.

3. Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi niniejszem wzywa życzących podjąć się z nadchodzącey zimy dla III, IV i V Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi na cały czas odbywających się robot dla każdey po 20 koni, które mogłyby rozwozić ciężary podług naznaczenia, i byłyby zdatne do zabijania pali i wyliwania wody machiną, potrzebne konie powinny bydź z kolasami i przewodnikami; życzący podjąć się takowey dostawy zechcą przybydź do Komitetu, w którym będą się odbywać targi 7, 8 i 12 następującego listopada, z pewnemi i żadney wątpliwości niepodpadającemi ewikcyami.

3 Rada Mieyska Wileńska przez ogłoszenie na druku w Gazecie Kuryera Litewskiego w przeszłym miesiącu septembrze zamieszczone, na wzięcie w jednoroczną tenutę z 1 januaryi 1829: sklepow w Ratuszu, piwnicy pod jatkami Chrześciańskiemi będącey, sklepow i mieszkań w domu Gościnnym mieyskim będących, a także i dochodu od rzezi bydła na Antokolu łopatkowym zwanego, jak równie i na reparacyą młynu mieyskiego po Biskupiego, według śmiety przez tuteyszego Gubernskiego Architekta sporządzoney, naznaczała termina z tém, aby życzący do licytacyi na Ratusz przybyli; lecz gdy takowe termina upłynęły i nikt z ambientow niejawił się, przeto Rada Mieyska tak na wypuszczenie w arendę funduszow mieyskich jakoteż i na reparacyą młynu mieyskiego po Biskupiego, naznaczywszy powtórnie termina jako to: 1szy dnia 5, 2gi dnia 6 i trzeci dnia 7 a na przetarg dzień 9ty następnego miesiąca nowembra, wszystkich ambientow wzywa, aby na takowe termina do licytacyi na Ratusz jawili się, gdzie i punkta przedkontraktowe objawione będą. 1828 8bra 25.

Pełniący Obowiązek Głowy Miasta K. Wener R. M. W.

Pism. Woytkiewicz.

2 Niżey podpisana ma honor donieść: iż nie ma zamiaru w tym mieście daley mieszkać, jak tylko do Swiąt Bożego Narodzenia, to jest do 25 xbra teraźn. roku, przeto oświadcza damom, które życzą brać lekcye od niey damskich robot, a mianowicie dubeltowego we wszelkich desseniach i tak delikatnego jak istotnie koronki wiązania francuzkiego bardzo pięknego elastycznego z włosów plecienia, kwiatów per natura z wełny robienia, tamboru ze złota, srebra, jedwabiu, wełny i dalszych, genilie wiązania, rozmaitych pięknych fręzlów i oplatania guzików, oraz rozmaitego do sukień damskich garnirowania i kutasów, a to wszystko naylżeyszą metodą, niemniey: chustek, szalów i rozmaitych kapp, na prostey ramie łatwego wyrabiania, mogą się do niżey podpisaney zgłosić, lekcye będą się dawać codzień po dwie godziny za opłatą co tydzień po 2 ruble srebrem z góry. Także i w domach obywatelskich, jeżeli będzie liczba dam kilku razem zebrana, dawać może też same lekcye za pomierną cenę, modele zaś na wszystkie wyżey wyrażone kunsztowne damskie roboty, można widzieć w jey pomieszkaniu.

Tudzież znaydują się w magazynie d'Industrie różne materyały do robót damskich posługujące, jako to: różnego koloru wełna, jedwab do tapicerowania i modele, niciane i jedwabne kassedy, wyszywane wstążki i genilie, holenderskie nici i tasiemki, loki, borty, fręzle, włoskie damskie kapelusze, strusie pióra i tym podobne rzeczy w naylepszym gatunku do sprzedania.

Magazyn i mieszkanie w domu JW. Prezydenta Zaby na ulicy Ostrobramskiey pod N. 36. Roku 1828 8bra 25 dnia. Julia Gessner.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

wicza Chorążego b. Gwardyi Litewskiey czyni się z następney okoliczności. Oświadczający się wyczytawszy w dodatku do Gazety Kuryera Lit. pod N. 133, zamieszczone przeciwko sobie przez brata rodzonego Adama Dochtorowicza Komornika Brzeskiego oświadczenie, zmuszony jest przed publicznością wykazać płonność poczynionych zarzutów, albowiem tenże Adam Dochtorowicz sakryfikując własną osobę, daje się powodować obcym radom, które dążą na krzywdę oświadczającego się. Skarży on o zabor sukcessyi po zeszłym Józefie Dochtorowiczu, wtenczas, gdy on pozostałość wszelką od rozdziału pomiędzy wierzycieli, wziął i wydał następną w roku 1814 maja 15 dnia kwietacyą. „ Niżey podpisany czynię wiadomo tym moim dokumentem kwietacyinym, wydanym JPanu Janowi Dochtorowiczowi bratu memu na to: iż koleją spadku sukcessyi po zeszłym bracie naszym dawszy moc temuż Janowi Dochtorowiczowi ułatwienia tak zastosowanych pretensyi do funduszu, jakoteż odbierania od różnych debitorów należnościów, który działając w osobie moiey active za plenipotencyą, gdy aż do datty dekretu Ziemstwa Oszmiańskiego pod dattą 1811 r. februaryi 6 dnia processami rzecz był zmuszony konkludować i ze skutków tegoż dekretu wyświecić fundusz ogólny całey massy przez zaprzysiężenie komportacyi regestrem specyfikujący się, z których po ułatwieniu przez dekret zjazdowy w roku 1811 apryla 29 dnia, wielu pretensorom, cokolwiek tylko zostawało, że rzetelnie do uzyskania pozostaje, zakreślam i nad te, że żadnych innych funduszów nie pozostaje widocznie przekonany jestem, w czym abym obustronną robił spokoyność, we wszelkim względzie czyniąc weryfikacyą pozostałości ogólnego funduszu tak ulegającey sukcessyi, jako też odpowiedzi kredytorom, że żadna nie jest użyta na potrzeby osobiste tegoż Jana Dochtorowicza, lecz aktualne zmassowanie obrócone zostało na satysfakcyą wierzycieli nayrzetelniey wyznaję, i z takowego uzupełnienia, aż do datty regestrem oprzysiężenia funduszu, że żadney ja, ani nikt w osobie moiey rościć pretensyi nie ma mieć żadnego stosunku naymnieyszego, naymocniey ręczam, ze wszelkiego tytułu tak ruchomości, sprzętu i funduszu do datty powyższego cytowanego regestru, jako na satysfakcyą kredytorów obróconym zostało, kwietuję i żadney sobie ani sukcessorom oto regressu niezachowuję, a w dowód ninieyszy dobrowolny kwietacyiny dokument własney ręki stwierdzam podpisem." Po wydaniu tey kwietacyi w tymże roku i miesiącu 26 dnia drugą wyrażając, że wszystkie papiery wyswiecające fundusz Józefa Dochtorowicza odebrał; z tych dwóch kwietacyow każden przekonać się może jakiego waloru są stosunki Adama Dochtorowicza, którem doświadczał zawsze od oświadczającego się wsparcia i pomocy. Tak opowiedziawszy pokrótce na zarzuty brata swego, niniejsze oświadczenie zapisuje się. Datt 1828 roku miesiąca oktobra 12 dnia.

Za Plenipotencyą w imieniu W. Dochtorowicza takowe oświadczenie podpisuję Kan-

3.

Appel. Wileń.

Pozwolono drukować. Wilno d. 22 październ. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

3 Dobra *Kałpin* i *Stradecz* Gubernii Litewsko-Grodzieńskiey i w tymże Powiecie położone, niegdyś dziedzictwu ś. p. JO. Xiążęcia Nestora Kazimierza Sapiehi, Jenerała artylleryi Litewskiey, uległe, teraz za Remissą Sądu Głównego Litewsko-Grodzieńskiego na satysfakcyą jego kredytorow i pretensorow, pod taxę wieczystey exdywizyi przeznaczone zostały. Do jakowey massy dóbr, sukcessorowie, nieżyjącego Jana Kantego Samborzeckiego, Chorążego byłey artylleryi Woysk Koronnych, mianowicie: Franciszek, były Porucznik Woysk Polskich i Jerzy Samborzeccy, ze stopnia oyca swojego, zeszłego Jana Kantego Samborzeckiego pretensorstwo mający; aby celem udowodnienia w Sądzie Taxatorsko-Exdywizor. w dobrach *Kołpinie* i *Stradeczu* exystującym, następstwa swojego i pretensyi, znaydujące się u mnie papiery, osobiście, lub przez umocowanego, naydaley w następującym miesiącu nowembrze, roku bieżącego, do siebie przyjęli. Inaczey bowiem, po upływie takowego czasu, że pretensya WW. Samborzeckich pod amissyą oddana zostanie; wcześnie ich uprzedzam. Roku 1828 mca 8bra 15 dnia z Sosnów.

Ignacy Baron Nethler.

Pozwolono drukować. Wilno d. 27 października 1828 roku. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą, etc. etc. etc.

3 Ur. Józefowi Więckowskiemu Kommissionierowi Królestwa Polskiego pozew w mieyscu exekucyi przed Sąd Grodzki Ptu Nowogrodz. z instancyi Ur. Bartłomieja Jazwinskiego b. Prezesa Sądu Głł. 1go Depart. Guber. Litewsko-Grodzień. wydaje się w szczególności oto: iż obżałny W. J. będąc jeszcze Antreprenerem w teatrze Grodzieńskim na oblig w roku 1806 junii 14 dnia wydany, zapożyczywszy u szlachcica Gotliba Pittza zł. pol. 1,093, takową summę dwóma ratami opłacić obowiązałeś się; lecz kiedy tenże Gotlib Pittz samojednemu obżałmu wierzyć i kredytować niechciał, uprosiłeś więc Ur. Fabiana Szukiewicza, który rzeczoną ilość pieniędzy w przypadku zawodu obżał. powrócić przyrzekł i na to w teyże dacie co i oblig dokument Kawencyyny wydał; skutkiem jakowego dokumentu kiedy obżałny Więckowski w przeznaczonych terminach należney summy nieopłacił, musiał więc Ur. Szukiewicz jako kawent dług takowy uspokoić, po jakowem uspokojeniu uzyskawszy kwietacyą, całkowitą należność z procentami żalmu się przewlekował. Tak przeto żalcy się delator stawszy się kredytorem obżałgo Więckowskiego kiedy dobrowolnie rzeczoney należności pozyskać niemoże, na przeszłą więc kadencyą powołał W. J. do Sądu Grodz. Ptu Nowogrodz.; lecz obżałny odbiegając należytey satysfakcyi kondemnować siebie dopuścił, żalcy się zatem powtórnie po-

prośby, ante omnia: o warowanie mieysca stanności na dekret niestanny r. 1828 7bra 10 w Grodzie Nowogrodz. otrzymany, poczem o zatwierdzenie dokumentu obligacyinego w roku 1806 junii 14 dnia na osobę szlachet. Gotliba Pittza wydanego, a po uspokojeniu przez kawenta Ur. Szukiewicza żalmu się przelanego, o wskazanie za niniże kapitału zł. pol. 1093, o doliczenie po termin na exekucyą przeznaczyć się mający wypadających procentów, o przeznaczenie nayrychleyszego terminu opłaty, ła w razie niedoiszczenia, lub ultymarney konwikcyi, o inekwitacyą, lub tradycyą do pobieraney pensyi i wszelkiego ruchomego i nieruchomego majątku z wolnością onego licytowania, toż osoby ad Extenuationem całkowitey należności, o nie bronienie skutkow zapaść mającego dekretu o expensa prawne, winy pochwałkowe, i oto co przy sprawie żądanem będzie.

R. 1828 mca oktobra 9 d. Woźny niżey ręką własną piszący się zeznaję, iż tego pozwu w mieyscu exekucyi kopię jedną z ninieyszym autentykiem zgodną na herbowym papierze napisaną, z instancyi JW. Bartłomieja Jazwinskiego b. Prezydenta Sądu Głł. 1 Depart. guber. Litewsko-Grodzień., WJP. Józefowi Więckowjako osiadłości niemającemu przy stronie szlachty do drzwi Sądowych Grodz. Nowogrodz. przed tenże Sąd Grodzki Ptu Nowogrodz. przybiłem.

Michał Horbatowski W. P. N.

R. 1828 8bra 10 d. Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Nowogrodz. stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony ninieyszy pozew zeznał i swe zeznanie w protokule potocznym własnoręcznie podpisał.

Swiadczę Antoni Dąbrowski Ziemski Ptu Nowogrodz. Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 26 paździer. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

Nowe Dzieło.

3 Wyszło z druku dziełko pod tytułem: Historya Literatury Polskiey. Podług dzieł Bentkowskiego, Juszyńskiego, Ossolińskiego i Sołtykowicza, w krótkim rysie wystawił Zygmunt Bartoszewicz. W Wilnie nakładem i drukiem A. Marcinowskiego. 1828. Cena sr. kop. 22½. Dostać można w Redakcyi Kuryera Litt.

Pozwolono drukować. Wilno d. 13 paździer. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau	Wiatry	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 31 godz. 2 wiecz.	27 cal. 6,7 lin.	+ 2.25 stopni	Południowy	Deszcz
	d. 1 — — —	27 — 6,8 —	+ 2,75 — —	Południowo-zach.	Pochmurno
	d. 2 godz. 7½ rano.	27 — 7,1 —	+ 3 — —	Południowy	Pochmurno